

Törökországban járt a Székely Nemzeti Tanács küldöttsége. Az SZNT minden lehetőséget megragad az autonómialobbi nemzetközi építésében. Erről beszélgettünk Izsák Balázzsal, az SZNT elnökével. – Az SZNT elnökeként júliusban Törökországban járt a Török Világ Alapítvány meghívására. Milyen kapcsolatban állnak törökországi civil szervezetekkel és önkormányzatokkal? – A Székely Nemzeti Tanács küldöttsége Rodostó (Tekidag) és Bursa város önkormányzatainak volt hivatalos vendége. Az útra elkísért minket László György, a testület jegyzője, a Marosszéki Székely Tanács elnöke is. A meghívót barátaink küldték, akiket a Török Világ Alapítvány fog össze, és akik évről évre megszervezik a szolidaritási tüntetést a Székely Szabadság napján, Isztambulban. Elsősorban Ahmet Açıkgöz nevét kell megemlítenem – aki a magyar nyelv ismerőjeként igazi húzó motorja a székely–török barátságoknak –, illetve Fatih Erge rodostói újságíróját, aki foglalkozásából adódóan sokat tud a politikáról, beleértve a magyarok és a székelyek helyzetét. De sorolhatnám annak a mintegy harminc barátunknak a nevét, aki májusban egy szervezett csoportban végigjárta Székelyföldet. Látogatásunk alkalmával Rodostó polgármestere hivatalosan fogadott bennünket. Tájékoztattuk őt a székely önrendelkezési törekvésről, átadtuk Székelyföld autonómiastatútumának háromnyelvű kiadványát és a székely zászlót. Bursa város egy rendkívüli alkalomra hívott meg: a turáni népek nagy találkozójára. HIRDETÉS Izsák Balázs, Fatih Erge és László György a rodostói Mikes-emplékmű előtt A tartomány és a város elöljáróival, valamint a rendezvény védnökével, Mehmet Müezzinoğlu miniszterrel a központi jurtában, egy közös ebéden találkoztunk. – Milyen a fogadtatása Törökországban a székelyföldi autonómiatörekvéseknek? Milyen Székelyföld megítélése? A törökök, mint testvérekre, mint Attila unokáira tekintenek ránk. A török nép – megkülönböztetésül az iszlám világ többi népétől – a valláson túl egy másik közösségformáló erőt, a modernkori, európai nemzettudatot is ismeri. Büszké a hagyományokra, a származásukra, amely a török kultúra hagyományai szerint a turáni népek közé sorolja őket, a magyarok és a hunok közé. Felfogásuk szerint, miután őseik, a hunok visszatértek Ázsiába, tudtak arról, hogy népüknek egy kisebb csoportja ott maradt Európában, Szekelisztánban. Ahhoz hasonló érzés fogja el őket Székelyföldön – Szekelisztánban –, amely Körösi Csoma Sándort hajtott a messzi földre, vagy amelyet Julianus barát érezhetett, amikor megtalálta az Ázsiában maradt magyarokat. – A látogatásról kiadott közlemény szerint kulturális, oktatási és gazdasági kapcsolatépítésről is tárgyaltak. Mit tudna erről bővebben elmondani? – Rodostó polgármestere, Ekrem Eskinat elmondta, hogy Romániában egy testvértelepülésük van: Techirgiol (Tekirgöl). Szeretnék, ha Székelyföldön is lenne egy testvérvárosuk. Ennek a kérésnek a közvetítésére vállalkoztunk. Jó lenne, ha egy székely önkormányzat is bekapcsolódna a Rákóczi- és Mikes-kultusz ápolásába, a turizmus fejlesztésébe, hiszen ha Törökországba utazunk, akkor természetes, hogy Rodostó az elsőrendű célpont. A találkozó Mahmut Sahinnal, a Trákiai Fejlesztési Központ főtitkárával, majd Cengiz Günay-jal, a Kereskedelmi és Iparkamara elnökével mind olyan találkozók voltak, ahol világos üzeneteket fogalmaztak meg. Ezek lényege: Törökország egy nyolcvanmilliós piac, mindenre szükségük van, mindent megvesznek. Remélem, ezeket az üzeneteket is sikerül

célba juttatni Székelyföldön. – Sokak szerint a székelyföldi autonómiaküzdelem sikere elképzelhetetlen erős nemzetközi támogatás nélkül. Hogyan értékeli az SZNT külföldi lobbiját? – A Török Világ Alapítvány szerint egy háromszázmillió ember válik rajtuk keresztül elérhetővé. Nyílt egy diplomácia út, rajtunk múlik, akarunk-e ezzel élni. Háromszázmillió ember testvéri rokonszenve a nagyvilágból olyan segítség, amelynek örülni kell és élni vele. Érdekeltek vagyunk a diplomáciai kapcsolat kiépítésében Gagauziával, Kazahsztánnal, Azerbajdzsánnal, azaz Székelyföld is érdekelt a keleti nyitásban. – A III. Székely Kongresszus megszervezésével a Sapientia Egyetem megnyitotta az utat ahhoz, hogy a székely jövőépítés szellemi központja legyen. A most formálódó székely értelmiség számára vajon mennyire jelent helyben tartó erőt Székelyföld? – Ez talán a legnehezebb kérdés. Budapesti előadásaim alkalmával gyakran találkoztam székelyföldi egyetemistákkal, doktoranduszokkal. Hazatérésük kulcsa a román kormány kezében van. A mi célkitűzésünk, hogy az autonóm Székelyföld döntéshozói kezébe kerüljenek az őket támogató politikák. Jogosak az egyetemi oktatók felvetései, hogy elégtelen az a tudáscsomag, amellyel az egyetemek padjaiba beülnek a tanulni vágyó diákok. Ennek a megváltoztatására rendelkezünk a megfelelő szellemi potenciállal, csak arra kellene törekedni, hogy a tudás oda kerüljön, ahol a legnagyobb szükség van rá. Ezért is szeretnénk autonómiát. – 2018. november 19-én lesz százéves a székelyföldi autonómiatörekvés. Hogyan készülnek a centenáriumi év eseményeire? – A centenáriumi év meghirdetése a Székely Nemzeti Tanács hatáskörébe tartozik. Október 21-én fogadjuk el a centenáriumi év programját, addig is várjuk a javaslatokat. Tény, hogy a Székely Nemzeti Tanács minden rendezvénye a jövő évben a százéves évforduló jegyében zajlik. Szeretnénk tudatosítani, hogy a székely önrendelkezési törekvés története attól a naptól kezdődött, amikor Gróf Bethlen István felkérésére Budapesten Ugron Gábor, Jancsó Benedek, Zilahy Sebess Dénes, Urmánczy Nándor és Paál Árpád vezetésével megalakult a Székely Nemzeti Tanács. A megalakulás pillanatában az önrendelkezési jog védelme a wilsoni elveknek megfelelően Magyarország területi integritásának a védelmét jelentette. Amikor láthatóvá vált, hogy erre nincs esély, akkor dolgozta ki Paál Árpád a Székely Köztársaság tervét. Amikor 2010-ben a budapesti parlamentben tartott gyűlésünkön határozatba foglaltuk a történelmi folytonosságot a két Székely Nemzeti Tanács között, az a gondolat vezetett bennünket, hogy Székelyföld autonómiája a 21. század körülményei között képes az önrendelkezés jogát szavatolni a székelyeknek: eleinkhez hasonlóan mi is kitekintettünk a kortárs nemzetközi jogra, és az európai autonóm régiók gyakorlatát tekintettük mintának. – A jövő esztendő román nemzeti ünneppé akarja alakítani a román politikum, ami újabb magyarelles hullámokat fog indítani. Lát-e esélyt arra, hogy a közbeszéd tárgyává tegyük a gyulafehérvári nyilatkozatnak az erdélyi magyar önrendelkezésre tett ígéreteit? – Amikor a gyulafehérvári nyilatkozatról beszélünk, akkor a magyarországi románok nagygyűlésén hozott határozatra gondolunk, amelyet a román állam soha nem ismert el hivatalosan. Az eseményt körülveszi a nemzeti fesztivizmus, amely mögül hiányzik az őszinteség, a szembenézés szándéka a történelemmel, a valós igény a demokráciára. A Székely Nemzeti Tanács megalakulása pillanatától a Szövetséges és Társult Hatalmaknak az 1919-ben Romániával megkötött, kisebbségekre vonatkozó szerződését tekintette hivatkozási alapnak. Hivatkozási alapnak tekintjük a Magyar Autonóm Tartományt, amelynek a megszüntetése a Ceaușescu-féle diktatúra máig jóvá nem tett, jogtipró, önkényes döntése volt. – Hogyan látja az RMDSZ által elindított Minority SafePack európai polgári kezdeményezés lehetséges hozományát az autonómia támogatására? Elképzelhetőnek tartja-e, hogy ez rávegye az Európai Bizottságot az őshonos nemzeti közösségek jogainak elismerésére? – Az őshonos nemzeti közösségek jogainak elismerése nem tartozik az Európai

Unió hatáskörébe. Ezt a hatályos uniós szerződések megváltoztatása nélkül lehetetlen elérni. A Minority SafePack nem is ezért fontos számunkra, sokkal inkább az, hogy a szervezőknek, az RMDSZ-nek és a FUEEN-nek sikerül elérni azt, hogy az Európai Bizottság ne utasítson el olyan hatáskörébe tartozó javaslatokat is, amelyeknek pozitív kihatásuk lehet Európa őshonos nemzeti közösségeinek a javára. A kezdeményezés előtt az Unió gyakorlata a polgári kezdeményezésekkel kapcsolatban vagy a bejegyzés, vagy az elutasítás volt. A Minority SafePack kezdeményezői elsőként érték el, hogy a bizottság egy kezdeményezést részben bejegyezzen és ezt megelőzően tárgyalást folytasson a kezdeményezővel a jogszabály tartalmáról. Ezzel egy precedenst teremtettek, és ezzel a precedenssel mi élni fogunk. Ebből a szempontból teljesen semleges a Minority SafePack tartalma, ezért nem is térek ki annak elemzésére. Mindössze annyit erősítek meg, amennyit korábbi közleményünkben elmondtunk: nem oldja meg a nemzeti közösségek, népek, nemzetek által lakott régiók problémáit, nem szavatolja a regionális kultúrák fenntarthatóságát, és nem szünteti meg annak lehetőségét, hogy az Európai Unió eszközeit egyes tagállamok asszimilációs politika szolgálatába állítsák. – Mára két székelyföldi autonómiatervezet vár sorára: az egyik a Székely Nemzeti Tanácsé, a másik az RMDSZ-é. Lát-e esélyt arra, hogy ezek közül valamelyik bekerüljön a román törvényhozás elé? – Sajtónyilvánosságot kapott Kulcsár Terza Józsefnek azon ígérete, miszerint Székelyföld autonómiastatútumát a román parlament elé terjeszti. Mi viszont nem beszélünk két autonómiatervezetről, hiszen a székely közösség által elfogadott és népszavazással megerősített tervezet egy van. Ezen kívül szellemi műhelymunkaként tucatnyi tervezet készült, ezeket nem sorolnám egy helyre a székely közösség által elfogadott és az idők folyamán különböző formákban a székelység politikai képviselői által megerősített, a román parlament honlapjáról letölthető tervezettel. A nemrégiben tragikus körülmények között elhunyt Éhn József fogalmazta meg az alábbiakat: határozottan valljuk, hogy a székelyföldi magyarság nemzeti identitásának megtartására alkalmas területi autonómiát csak a Székely Nemzeti Tanács által tíz esztendeje minden hazai és nemzetközi fórumon következetesen képviselt Autonómia Statútum alapján, a történelmi székely székek közigazgatási rendszerére alapozva lehet megvalósítani. Aki közreműködik ennek a homogén, minden ütköztetési próbát kiállott autonómiatervezet egységes rendszerének a fellazításában, vagy megkérdőjelezésében, tudatosan, vagy a nélkül, de hozzájárul ahhoz, hogy az elhúzó, értelmetlen viták, a székelyföldi autonómia lehetőségét véglegesen letöröltessék Közép-Európa térképéről.

Forrás: Erdélyi Napló